

דרך אשה בשירה

א. נוף

* המוטל בריוסף * "לקחת

איננה" * הוצ' "מסדה" / לא מוטל בספק, החמוטל בריוסף, הינה משוררת שיש לה מה לומר. איך היא אומרת, את מה שהיא אומרת? אין זאת כלל וכלל "שירה ישירה". במבט עין ראשון אתה עשוי להתרשם מחמוטל בריוסף לא רק שאינה מצלמת את המציאות, אלא שאף אינה משקפת את המציאות שמסביבה. ואין הדבר כך. לא מוטל בספק, שפיוטה אישי מאוד, אינטימי. אולם אין הוא נוגע אך ורק בחיי הפרט של הפיטיות. לא רק שיר כמו "לאימבר" שהינו שיר, הייתי אומר, פוליטי, אלא גם שיר כמו "א"ד גורדון" משקף מציאות חברתית: את המציאות החברתית שלנו, של העם הזה בישראל וכותי, ואף הובתה של הפיטון היא לשקף את המציאות כפי שהוא רואה אותה. אך מעבר לכל הבדלי השקפות, אל מי — אל מי מאלה החיים בארץ הזו וראשם ולבם פתוחים — לא ידברו מלים אלו מן השיר "א"ד גורדון"?

הג, קנוקנות אנינות מסוככות בפיתו- לים / על מישכן כבוד חשאי של מיסדר הקורצים. / סבי שלי, איך לא ידעת / שבימי הן תכסינה את הארץ בגונגל / של יודוני מבוך צפופים / ולך ומצא לך שורש. / קולך, כמו צריחות עורב לבן, / נוגלה אלו בקו ישר מעל ראשי. / בקובץ זה, ששמו "לקחת אוויר", יש פרק באותו שם, ובפרק זה השיר הפותח אף הוא נקרא "לקחת אוויר". זהו אחד מן השירים "הפשוטים", וכי מי לא יבין? "לקחת אוויר לשעת חירום את מור כרחת / להרים את הראש מעל המים להטפיק לחטוף כמה שיותר / אוויר דחוס שיהיה מרוכז..."

"מי לא יבין" שאלתי, ברם, הדבר לא כל כך פשוט: מאחורי הדחוסה והריכוז שבשירי המוטל בריוסף יש מרחב שאיננו נראה במבט שטחי. ביסוד שירתה יש עומק פילוסופי ואינו מודקד לעין. אי שירתה של משוררת זו, עד כמה שהיא מוחשית ומנוחשת מתוך שירתה, גם מגור גדת בתכלית הניגוד לאישיותה של משוררת אחרת, עליה כותבת המוטל בריוסף באחד משיריה בקובץ זה, במלים אלה: "...אמא שלה אמרה: לא חשוב השי- רים / העיקר שהיא נמוטית".

ואילו דרכת של המוטל בריוסף בשיר רתה נראית לי כדרך "לא נמוטית". לא שיגרתית, כדרך הנכבשת שוב ושוב תוך הליכה בה — וההליכה הזאת קשה, ולבסוף, עוד הערה לגבי ההוצאה לאור: פלא הוא בעיני שהוצאת ספרים חשובה כ"מסדה" אינה מעזה להוציא את "ה" ספריה הקטנה לשירה" שלה, אלא בסיועה של קרן ת"א לספרות ולאמנות. האם אין הנחלת "מסדה" יכולה לסמוך על טעמי הטוב ועל נסיונו של עורך הספריה הקטנה, אמיר גרבונו? או שמא שוק השירה באמת כה מצומצם שאין די בטיבה המעולה של "הספריה" הזאת?

